

Salt d'aigua i roda hidràulica de cal Jan

Sant Pere de Riudebitlles

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: A la dreta del camí, pujant a Sant Jeroni
Emplaçament: Lateral de l'edifici superior del molí de cal Jan

Coordenades:

Latitud: 41.4505
Longitud: 1.699
UTM Est (X): 391331
UTM Nord (Y): 4589586

Classificació

Número de fitxa: 08232 - 12
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XIX-XX
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: La roda ha estat restituïda
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat: Privada
Titular: 1398011CF9819N0001EO
Fitxes associades:

[La Vila](#)

[Rec de Dalt / Rec de la Vila](#)

Autoria de la fitxa: ARQUEOCIÈNCIA - J.M. Huéllamo
Data de registre de la fitxa: ds., 15/05/1999 - 02:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dt., 19/01/2021 - 10:00

Descripció

El conjunt de molins conegut com els Molins de Dalt o de Cal Jan, està format pel molí fariner de Dalt, Cal Moliner o Molí Vell, el molí del Míg o de Cal Jan i el molí de Baix. L'edifici superior té planta en forma de L i tres pisos amb coberta a doble vessant. A l'extrem NW del molí fariner, existeix una derivació del rec de Dalt, que al salvar el desnivell provoca un petit salt d'aigua que avui cau sobre una roda de fusta que es conserva com a element decoratiu ja que ha perdut la seva funcionalitat primitiva. Al seu costat, dos buits de mida diferent recorden la seva utilització com a lloc on s'allotjaven altres rodes de fusta que completaven la força motriu que era transportada a la maquinària del molí. Els propietaris de la fàbrica han disposat als seus peus alguns elements de terrissa decorativa, aliens al conjunt. És interessant també una peça que, fora del seu context original, és possible que sigui la única que ha perdurat de la maquinària primitiva de l'interior dels molins paperers. Es tracta d'una pila desfibradora de draps que des de fa anys fa de recolzament d'una escala que puja fins l'eix de la gran roda de fusta.

Observacions:

Encara que l'element motriu de les rodes hidràuliques sigui antic, aquesta en concret podria datar-se a les darreries del XIX o, més probablement, al XX.

Història

Aquesta roda i salt formen part del conjunt fabril més antic de Sant Pere, així com del rec de Dalt i en aquelles fitxes es pot trobar referència històrica d'aquells elements. Encara avui es pot veure el lloc on s'allotjaven dues rodes a més de la que encara està dempeus. A aquestes rodes fa referència un dels pactes d'un contracte signat el 5 d'abril de 1754 "Ítem, que en lo cas de romprese algun collferro, rodas, ...".

Bibliografia

EXCURSIÓ ... (1999) "Excursió a peu pel Penedès: Sant Pere de Riudebitlles" Gran Penedès, Núm. 52, pp. 15-20, Vilafranca del Penedès, Institut d'Estudis Penedesencs GUILLÉN, Lídia; CASANOVAS, Esther (1997) La conca del paper: Parc temàtic. Propostes per a un model d'ordenació del territori i recuperació del medi natural i urbà. INVENTARI..(1986) "L'Alt Penedès" Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, núm. 2, pp. 148-153, Barcelona, Generalitat de Catalunya.

